

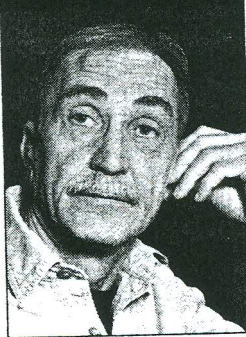
PEALELEND

6. märtsil jõuab rahvusooperi lavale uus eesti algupärane, Tõnu Raadiku ja Endrik Kerge muusikal "Vargamäe tõde ja õigus", mis põhineb Tammsaare kuulsal epopöa I osal. Kuidas tekkis mõte luua "Tõest ja õigusest" muusikal?

Minu kui kauaaegsest teatritegemisest rikutud inimese väsinud peakolus mõtteid eriti ei teki. Õnneks on mu kõrval olnud neid, kel tekib. Nagu tookordki, kui 1980ndate keskpaiku olin Vanemuise teatris lavale toonud "Tõe ja õiguse" I osal põhineva etenduse "Aeg tulla – aeg minna". Mu hea sõber ja kolleeg Tõnis Lepp pillas ühes jutuajamises mõtte, et need Vargamäe tõed ja õigused oleks ju üpris sobiv materjal muusikaliks. Esialgu vangutasin pead, see oleks ju suisa pühaduse teotus, see on ikkagi TÕDE JA ÕIGUS... Jäin mõtlema... aga võibolla tõesti! On seal ju kõike, mis ühes muusikalisis olema peaks – armastust, kirge, vihkamist, nalja, kuribust ja valu... Istusin maha ja ei võtnudki teab mis aega, kui andsin valminud käsikirja lugeda Tõnu Raadikule, heliloojale. Tutvu ja ütle, kas huvitaks? Tutvus.

Jah, teda huvitas. Minu meelest on muusika väga ilus ja mõjuv – see on Tammsaare ja Vargamäe muusikas. Pealegi võimenduvad muusika ja tekst teineteisele toetudes. Muusika võimendab väga paljut, mida inimene tajub läbi meeleliste aistingute. Lauluviis, meloodia mõjub emotsionaalsele pinnale.

Noh, ja Tammsaare on ju ennegi muusikateatri laval olnud, kuigi mitte palju – ooper "Kuningal on külm", lühiballett "Poiss ja liblikas" (kus ma ju ka ise tantsisin). Oli viimane aeg lisa tuua, nii et asjade käik on loogiline. Varem või hiljem oleks üks või teine ikkagi jõudnud sellisama muusikalimõtte juurde.

ENDRIK KERGE,
libreto autor ja lavastaja

KARIN KOPRA